

Vragen 18 februari 2019 dorpsbijeenkomst Hedikhuizen Duurzaam

Toelichting: Tijdens de bijeenkomst konden aanwezigen vragen insturen via een internetsite. Niet alle vragen konden gedurende de avond binnen de beschikbare tijd worden beantwoord, daarom zijn op een later moment alsnog alle vragen beantwoord. Onderstaand vindt u een overzicht van alle vragen en antwoorden. De volgorde van de vragen en antwoorden zijn zo veel als mogelijk gegroepeerd. Het antwoord op de vragen is gebaseerd op de informatie die op dit moment beschikbaar is. De werkgroepen zijn zich ervan bewust dat in dit stadium nog niet alle vragen volledig kunnen worden beantwoord. Zodra er meer informatie beschikbaar is, wordt dit gedeeld. Mocht u naar aanleiding van dit overzicht nog aanvullende vragen hebben laat het dan weten, zodat we zo goed mogelijk op de informatie behoefte kunnen inspelen.

Waarom moeten de zonnepanelen in het dorp en bv niet op een industrieterrein verderop.

- Iedere wijk of dorp zal ruimte nodig hebben om duurzame energie te kunnen opwekken. Wij vinden dat je dat zoveel als mogelijk op het 'eigen grondgebied' van de wijk of dorp moet opvangen.

Wat is de visie van de gemeente mbt zonnevelden

- De gemeente wil het beleid 'elke wijk een zonneveld' voeren. De gemeente ontwikkelt daarvoor een energievisie.

Waarom is er nog geen inventarisatie vanuit gemeente over zonnepanelen op geluidswallen en dijken

- De gemeente heeft bij monde van wethouder Van de Poel gemeld dat de gemeente bezig is een energievisie op te stellen.

Terugverdientijd is 8 jaar. Hoe snel schrijven ze af en wat houdt het onderhoud in en wat zijn de kosten van het onderhoud verhouding benodigd voor particulier en ondernemers?

- De zonnepanelen van nu hebben een levensduur van 15 tot 20 jaar. Het rendement loopt na verloop van jaren wel wat terug. Het onderhoud van zonnepanelen is voor een particulier of ondernemer in principe hetzelfde, al kan de ondernemer waarschijnlijk de btw op het onderhoud verrekenen.

Waarom de keuze voor enkel grote daken?

- We maken niet de keuze voor enkel grote daken. We maken de keuze dat grote daken voor een veldopstelling gaan. De kanttekening die we erbij maken is dat wanneer de kosten of het rendement van de veldopstelling significant groter is de veldopstelling de voorkeur kan krijgen.

Er wordt gesproken over grote daken, vanaf welke oppervlakte is van deze term sprake.

- We hanteren een norm van ongeveer 500 m2 en groter.

Kunnen kleine daken ook deelnemen?

- Kleine daken zijn niet geschikt voor het samen realiseren van een installatie. Het economisch voordeel is te klein ten opzichte van de administratieve kosten van de samenwerking (postcoderoos) en een klein dak komt in de regel niet in aanmerking voor SDE subsidie (geen grootverbruikers aansluiting).

Overkap bedrijventerrein steenfabriek met 4 Ha zonnepanelen en opslag stenen onder overkapping.

- Het is een goede suggestie om na te gaan of er gecombineerde functies zijn te maken. Voor de zonnepanelen moet een onderstel worden gemaakt en geplaatst. Door ze hoger te plaatsen kan er onder een andere functie plaatsvinden. We leiden de suggestie door naar de werkgroep collectief zon.

Bedrijventerrein steenfabriek is 4 Ha. Stenen opslaan onder zonnepanelen?

- Zie de eerdere suggestie hiervoor.

Zijn kasdaken geschikt voor zonnepanelen?

- Of daken geschikt zijn hangt onder meer af van de oriëntatie op de zon en de draagkracht. Kunnen er panelen op worden bevestigd zal per situatie moeten worden gezien.

Gedacht aan de bewoners van grote daken, wisseling van eigenaar?

- Wil het rendabel worden om samen zonnepanelen op een dak te leggen, dan moet het een fors dak zijn. Vandaar dat (nog) niet is gedacht aan eigenaars van woningen met forse daken.

De wisseling van eigenaar is niet van invloed omdat hij een recht van opstal verleent. Dat is overdraagbaar aan een volgende eigenaar.

Is de opzet met Willem Buiten een opzetje?

- Willem Buiten heeft de eigenaars van daken en gronden die wilden weten of een zonnepanelen installatie haalbaar is bezocht. Hij is nagegaan of een installatie haalbaar is. Het is vervolgens aan de eigenaar of hij de installatie al dan niet met inwoners van het dorp tot stand wil brengen.

Willem Buiten heeft nu een paar berekeningen gemaakt voor daken met zonnepanelen. Die vielen niet altijd positief uit. Wat moeten we daarmee?

- Willem Buiten heeft primair een advies uitgebracht aan de eigenaar. Hij beslist zelf of hij op basis van het advies verder gaat of niet. Als hij verder wil gaan en dit samen met het dorp wil oppakken dan gaat hij in gesprek met de coöperatie. Die onderzoekt of de exploitatie van de installatie op het dak van de eigenaar haalbaar is. Als dat het geval is dan komt in samenwerking met de eigenaar een installatie voor de productie van elektra voor het dorp tot stand.

Krijgen inwoners inspraak over de locatie en zo ja hoe?

- De bewoners krijgen inspraak over de veldlocaties. Het is een samenspel van locatieaanbod, visie van bewoners en wet en regelgeving. Van meet af aan hanteren we de werkwijze voor, door en met het dorp. Het dorp krijgt via de leden van de coöperatie een stem in de voorkeur voor locaties.

Is het huidige energie netwerk geschikt voor de op te wekken energie van de panelen

- Het huidige netwerk is geschikt om stroom te transporteren. Ook voor de elektriciteit die zonnepanelen opwekken. Wanneer we een groter project willen realiseren is het raadzaam bij de netbeheerder Enexis na te vragen of de opgewekte stroom zonder bijzondere voorziening kan worden 'teruggeleverd'.

Waarom een coöperatie? Een stichting of bv kan toch ook?

- Een stichting richt zich op een maatschappelijk doel zonder winstoogmerk. Iets wat we niet voor ogen hebben.
Een energiebedrijf, wat de coöperatie feitelijk wordt, is een ondernemer. Vandaar dat de BV en coöperatie als rechtspersoon passend zijn.
We hebben er voor gekozen om alle inwoners van het dorp de kans te geven lid te worden en zeggenschap te krijgen over de rechtspersoon. Daarbij past alleen de rechtsvorm van de coöperatieve vereniging. Bijkomend is dat de overheid alleen medewerking verleend als de coöperatie als rechtsvorm is gekozen, omdat de overheid wil dat bewoners zeggenschap hebben over de organisatie, de kosten en tarieven omdat er geen marktwerking meer is als je je verenigt.

Hoe verloopt het beslissingsproces?

- Binnen een coöperatieve vereniging is de Algemene Ledenvergadering het hoogste orgaan. De zogenaamde ALV beslist over het beleid en de begroting en benoemt het bestuur. Het bestuur kan besluiten nemen binnen de kaders die de ALV heeft gesteld.

Wat is de rol van de adviesraad geworden?

- Met het opheffen van de projectorganisatie is ook de taak voor de adviesraad geëindigd. Een aantal deelnemers aan de adviesraad hebben een andere plek gevonden binnen de huidige werkorganisatie.
Het voornemen is om de adviesraad te laten opvolgen door een ledenraad. We benaderen de leden van de vm. adviesraad of zij interesse hebben om in de ledenraad zitting te nemen.

Wie zitten er nu in RVT, adviesraad en werkgroepen

- Op de website www.hedikhuizen.nl staat wie in welke groep zitten.

Namens wie houdt de toezichthouder nu toezicht, aangezien de coöperatie nog geen leden heeft.

- De toezichthouder ziet toe namens de leden. Hij baseert zijn oordeel op de statuten, beleid en regels die de coöperatieve vereniging opstelt en vaststelt en wet en regelgeving.
-

Waarom voor Raad van Toezicht een persoon van buiten Hedikhuizen?

- Een Raad van Toezicht moet onafhankelijk opereren. Dit kunnen we versterken door een van de drie leden van buiten het dorp op te nemen. Daar hebben we allemaal voordeel van.

Is er een overzicht beschikbaar van alle contactpersonen en hun functies?

- Zoals eerder vermeld staat dat op www.hedikhuizen.nl

Wat is het minimale aantal leden dat benodigd is om de plannen die er nu liggen uit te voeren en over welke investering hebben we het dan per huishouden?

- Op dit moment gaan we uit van tenminste 50% deelname om te kunnen starten. We richten ons op uiteindelijk tenminste 70% deelname, maar hopelijk doet het hele dorp mee. Mbt de investering worden de berekeningen nog verder gedetailleerd.
- De tweede deelvraag wordt nog niet beantwoord omdat er te weinig informatie is en de verschillen te groot zijn.

Kloppen de berekeningen van de coöperatie? En klopt de besparing van 75 euro
Dan betaal je dus geen belasting meer?

- Er zijn voorlopige berekeningen op basis van gemiddeld verbruik van gas en elektra voor onze woningen. Er is nog geen rekening gehouden met het verbruik door de bedrijven en agrariërs en ook niet met het verbruik als we elektrisch gaan rijden.
We kunnen belasting verrekenen als we kunnen salderen. Daarvoor moeten we samen zonnenvelden aanleggen en/of een eigen net hebben. zo ver is het nog niet, dus houden we er nog geen rekening mee.

We zijn de € 300 toch al dik voorbij?

- De context van deze vraag is onduidelijk en daardoor niet beantwoord.

Is die 10 Miljoen alleen voor de panelen of ook voor de warmwaterleiding?

- De 10 miljoen euro investering omvat zowel zonnepanelen als het warmtenet.

€10 000 000 investering en €100 000 kosten per jaar en geen idee van de opbrengst!
Op te brengen door 100 voordeuren. Klinkt als gekkenwerk toch.

- De opbrengst is bekend, want die zijn de huidige afdrachten voor gas en elektra. Op basis daarvan is te berekenen hoe groot de minimale deelname moet zijn om tot een haalbare exploitatie te komen.

Uitleg over financiën zou uitleg moeten geven. Waarom doen jullie dat niet? Zo transparant is het niet dus.

- Zodra de cijfers wat meer zijn uitgewerkt en de te verwachten kosten per huishouden bekend zijn organiseren we een volgende dorpsbijeenkomst.

Doen kwekerij en steenfabriek gratis mee?

- Kwekerij Pijpers en de steenfabriek staan voor dezelfde opgave als alle anderen, namelijk duurzame energie gaan gebruiken. We zijn met elkaar in gesprek om na te gaan wat we voor elkaar kunnen betekenen, of samenwerking meerwaarde heeft. Samenwerken zal niet gratis zijn, maar moet wel voordelen hebben. Voordelen voor alle partijen.

Kunnen de sheets en berekeningen ergens worden gedownload?

- De presentatie wordt op de website www.hedikhuizen.nl geplaatst. De berekeningen worden nog verder gedetailleerd.

Op welke gebieden ondersteunt de gemeente Heusden het plan van Hedikhuizen?

- De gemeente Heusden draagt de coöperatieve vereniging Hedikhuizen Duurzaam UA een warm hart toe. Dit blijkt uit de deelname van ambtenaren van de gemeente aan diverse groepen van Hedikhuizen Duurzaam. Onlangs heeft de gemeentesecretaris toegezegd als adviseur in de samenwerking gemeente en coöperatie op te willen treden. Kortom de gemeente droomt niet alleen, maar doet ook mee!

Kunnen jullie leren van andere energiecoöperaties? Of moeten jullie alles zelf uitvinden?

- We leren ook van andere energiecoöperaties. We hebben binnen onze geledingen mensen die er ervaring mee hebben. We leren natuurlijk ook van andere organisaties zoals RVO, Enexis, gemeente, VIBA-expo, Werkplaats De Gruijter om er maar een paar te noemen.

Welke risico's loop je als coöperatie?

- De coöperatie is een onderneming. Daardoor loopt die een risico zoals elke ondernemer. Alleen met voldoende leden kan de coöperatie van start gaan en blijven bestaan.
Aangaande energie speelt de wet en regelgeving daarin een belangrijke rol. Er zijn terecht voorschriften mbt de veiligheid, continuïteit, stabiliteit van het energienet als ook door de ACM gereguleerde tarieven. Naast een gezonde bedrijfsvoering is het voldoen aan deze wet en regelgeving noodzakelijk.

Zonnepanelen leveren stroom in de zomer terwijl we vooral in de winter consumeren. Is dit wel een goede oplossing.

- Ook in de winter produceren zonnepanelen elektriciteit. Door het overschot aan energie in de zomer op te slaan kan dat in de winter worden benut.

Wat voor effect heeft het op de business case als de salderingsregeling (overheid) wegvalt?

- De business case is nog niet volledig bekend. Het project Hedikhuizenj Duurzaam wordt gefaseerd opgepakt met telkens haalbare doelen. Per fase moet de business case kloppen. Wellicht dat opslag van energie op den duur het wegvallen van de salderingsregeling kan compenseren.

Suggestie: er zijn systemen beschikbaar die een warmtescan per huis kunnen maken om vast te stellen waar warmte weglekt...

- Een goede tip voor de werkgroep besparing. Gaan ze gebruik van maken.

Er komen nu foldertjes in de bus van aanbieders voor besparingsmaatregelen via de gemeente heusden. Hoe staan jullie hier tegen over?

- Natuurlijk zijn wij voorstander van het als inwoners van Hekese samen tot stand brengen van de productie van duurzame energie. Het is aan ieder zelf om te beslissen of hij het zelf regelt of meedoet met de coöperatie.

Wat als je een 'duur' huis hebt. Krijg je dan strafpunten?

- We nemen aan dat wordt bedoeld dat het een huis is waar veel moet gebeuren wil het energiezuinig worden. De kosten van het aanpassen van een woning zijn voor de eigenaar. Daarmee wordt de coöperatie en dus anderen niet mee belast.

Hoe denken jullie de opslag van de zonne energie te regelen?

- Er is nog geen keuze gemaakt. Er zijn wel verschillende opties in beeld. Die variëren van een buurtbatterij, tot opslag in elektrische auto's. Ook opslag door waterstof te produceren en daarna om te zetten in elektriciteit is een mogelijkheid voor opslag.

Er worden waarschijnlijk leidingen gelegd op / in grond van derden en of gemeente. Wie is daarbij waarvoor verantwoordelijk denk aan schades aan bestaande ondergrondse infra.

- De coöperatie wil verantwoordelijk worden voor de productie, de distributie en de exploitatie. Daarvoor moeten leidingen worden gelegd. De coöperatie maakt daarvoor afspraken met de betreffend eigenaars.

Zijn er GO/NoGo momenten? (weg terug?)

- Er zijn altijd go/no go momenten. De eerste is aan de Algemene ledenvergadering en/of het bestuur of iets in voorbereiding wordt genomen. Daarna is er een go/no go moment wat door het aantal deelnemers of aangeslotenen wordt bepaald. Geen animo = geen project.

3 geplande windmolens bij Doeveren, wat is de rol van de gemeente hierbij?

- De gemeente is betrokken vanwege de verantwoordelijkheid voor een energievisie en ruimtelijke ordening.

Enpuls is een spin off van Enexis. Zijn dit soort initiatieven juist niet heel bedreigend voor het traditionele netwerkbedrijf?

- Het netwerkbedrijf faciliteert initiatieven om er voor te zorgen dat zij de juiste service kunnen blijven leveren. Initiatieven zijn niet perse bedreigend. Ze vragen wel een andere manier van denken en handelen bij het netwerkbedrijf.

Is met de besparing op de energierekening ook de bijdrage van de leden mee gerekend?

- Bijdragen en investeringen zijn kosten en worden dus meegenomen in de business case.

Het omzetten van warmte naar elektriciteit wordt daar over nagedacht? Want dan zouden we minder zonnepanelen nodig hebben...

- Er wordt rekening gehouden met de meest economische oplossing die tot het beoogde doel van energieneutraal dorp leidt. Als door warmte anders te benutten er minder zonnepanelen nodig zijn en dit is economisch en technisch voordeliger dan kan daarvoor worden gekozen.

Prima bijeenkomst!!!

- Dank je wel voor je bijdrage.

Is in de energiebehoefte ook mobiliteit (elektrische auto's / vracht) meegenomen?

- Die is nog niet meegenomen. Is wel in beeld, maar vraagt een andere aanpak en oplossing dan verwarming en elektriciteit voor woningen. We gaan wel met mobiliteit verduurzamen aan de slag, maar dat heeft niet de prioriteit. We moeten gericht omgaan met de menskracht die beschikbaar is.

Hoe komen we aan energie in de winter en in het donker? Is dit meegerekend in de maand januari leveren de panelen 10% op tov augustus.

- Het uitgangspunt is dat we net als nu het geval is het jaar rond, elke dag en 24 uur per dag energie hebben in de vorm van warmte en elektriciteit. Dat betekent dat we met de seizoenen en de pieken in de seizoenen rekening moeten houden. Maar ook dat we rekening moeten houden met dag en nacht.

Nabrand: die warmte van de steenfabriek: noemen ze dat elders: stadsverwarming?

- Dat is een andere naam voor een warmtenet.